

Aslı Aydıntaşbaş

Libya krizinin arkasında Türkiye-Fransa gerilimi

Türkiye'nin Libya'daki krizinin başından bu yana Batı'ya yönelik eleştirel tutumu, askeri hareketin başlamasıyla Ankara ve Fransa arasında ciddi bir gerilim ve karşılıklı söz düellosuna dönüştü.

Meselenin özünde, iki haftadır NATO'daki askeri planlama çalışmalarına katılan Türkiye'nin, Cumartesi günü Paris'te Fransız cumhurbaşkanı Nicholas Sarkozy başkanlığında toplanan Libya zirvesine davet edilmemesi var. Ancak aslında iki ülke arasındaki tansiyon, aslında birbirinden fazla hazzetmeyen iki başkeNt ve hiç hazzetmeyen iki lider arasında uzunca bir süredir devam eden soğuk ilişkinin ne kadar kırılğan olduğunun da işaretcisi.

'Fransa şov yapıyor'

Ankara'da yetkililer, Fransa'nın Libya krizinden istifade ederek 'şov yaptığını' ve Nicholas Sarkozy'nin Kaddafi'ye yönelik uluslararası kampanyada başı çekenken 'iç politika hesaplarıyla' hareket ettiğini belirtiyor. Ne Türk siyaseti ne de diplomasi, bugünlerde Fransa konusunda utangaç değil.

Hükümet kaynakları, Başbakan Erdoğan'ın geçen hafta Meclis, bu hafta da Cidde'de yaptığı konuşmalarda Libya'ya yönelik müdahalenin 'petrol hesabıyla' yapıldığı yolundaki imalardan Fransa'yı kast ettiğini belirtiyor.

Türk makamları ayrıca Fransa liderliğinde başlayan askeri hareketin 'medya yönetimi' açısından bir 'felaket' olduğunu, Mirage uçakları ve bombardıman görüntülerinin Orta Doğu ve Arap dünyasında başlayan değişime destek rüzgarlarını tamamen tersine döndürdüğünü söylüyor. Üst düzey bir kaynak, 'Bu görüntüler, insanlarda ikinci bir Irak hissi yarattı. İsyancılara yardım edilmesi yolundaki hissiyat tam tersine dönerek bir anda Batı'nın işgaline karşı bir havaya dönüştü' diyor.

Fransızlar da benzer biçimde Ankara konusunda dertli. Fransız yetkililer, Ankara'nın Paris'de operasyon kararı alındığı zirveye davet etmemesinin bilinçli bir karar olduğunu gizlemiyor. Batılı bir kaynak, zirvenin 'Libya halkını korumak amacıyla benzer düşünen ülkeler arasında hızlıca yapılan bir toplantı' olduğunu belirterek, Türkiye'nin 'benzer düşünmediği Başbakan'ın bir kaç hafta önce Libya ve NATO konusundaki açıklamalarından zaten biliniyor' dedi.

'Türkiye'nin tavrı tutarsız'

Sarkozy'nin iç politika ya da ekonomik çıkarlar tarafından motive olduğu iddiasını reddeden Fransız yetkililer, Fransız lideri 'tutarlı' ve 'kararlı', Türkiye'nin NATO'ya katılıp katılmama konusundaki tavrını ise 'tutarsız' olarak tanımlıyor.

Türkiye operasyonların NATO'ya kayması gerektiğini düşünürken; Fransa Türkiye'nin de içinde olduğu NATO'da 'karar alma sürecinin çok gecikeceği' tezini savunuyor.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesine uzunca bir süredir karşı olan Fransız hükümeti, Libya krizini her aşamada 'Ankara'nın artık Batı ittifakından koptuğu' tezini işliyor. Açıkça ya da ima yoluyla....